

ORGANIZATORI, VODITELJI SLUŽBI, DIZAJNERI... ■ EKIPA KOJA - DALEKO OD OČIJU JAVNOS'

Tiha pozadina koja čini d

Piše Davor MANDIĆ
 Snimila
 Tanja DRAŠKIĆ-SAVIĆ

Oni su tihi. Barem u javnosti. Teško ih je nagovoriti i na novinarske izjave. Kada ih prilika ponekad ipak gurne u prvi plan, poput kakvih konferencija za novinare, znadu imati i čudnih zahtjeva, poput: »Molim te da me nema na fotografiji«, ili: »Nemoj me citirati, ne znam govoriti, daj da ti to napišem ako već moram nešto reći« i sl. Oni su staff Sajma knjige u Istri, onaj njegov logistički dio bez kojeg Sajma ovakvog kakav jest, razbarušen i kreativan, doista ne bi bilo.

Naravno, iza svih njih, da se ne kaže iznad, stoji Magdalena Vodopija, menadžerica od koje bi mnogi koji se bave organizacijom manifestacija mogli naučiti kako uspješno balansirati između zahtjeva publike, raspolaganja resursima i, dakako najvažnijeg: njihova pribavljanja.

A kad je o ljudima riječ, Vodopija pomno bira svoje suradnike. Oni ne ispunjavaju složene upitnike, ne prolaze testove inteligencije i kreativnosti; ponekad je dovoljno da se pojave razbarušene kose, u rasparenim čarapama i širokog osmijeha – ako razoružaju Magdu, razoružat će i sve ostale. Osim toga, ona će izvući iz njih maksimum: i dok se zabavljaju nakon cjelodnevnih angažmana, onog trenutka kad zazvoni crveni telefon i treba nešto učiniti, prekidaju sve aktivnosti i bacaju se na posao.

Jest, ne zaboravi ih Vodopija spomenuti u izjavama i intervjuima, u svečanim prigodama otvaranja Sajma i kad god joj se pruži prilika, ali činjenica jest da su najčešće u drugom planu, daleko od svjetla reflektora i javne pažnje.

Ovo je zato priča o njima.

Slavica Ćurković: Uporna, oduvijek pokušavam uhvatiti sve a nemati cilj, igrati se i veseliti životu

Slavica Ćurković, za sve koji je poznaju jednostavno Slava, glavna je organizatorica Sajma i tajnica nagrade Kiklop. Ona drži konce Sajma u svojim rukama, pogotovo od ovog njegova izdanja, budući da se u ekipi trenutno ne nalazi njegova dugogodišnja organizatorica Egle Vošten. Uz to je i suvlasnica caffe bara P14, česte off lokacije Sajma u kojoj su se i najukroćeniji njegovi gosti znali opustiti do neprepoznatljivosti. Na pitanje kad će konačno instalirati tu šipku u lokal, šipku koju tako često najavljuje i oko koje bi konačno mogla pokazati sve svoje talente izvijanja i kukomrdanja, kroz smijeh odgovara:

– Ma sve što je materijalizirano nije dobro, bolje je prepustiti mašti da radi svoje, a kad osjetim potrebu za šipkom, bit će je.

Koliko je Slava na Sajmu i kako je tekao njen put?

– Ajme, puno. Prvo sam bila umiljata i ljupka hostesa, a onda sam bila tako umiljata i ljupka da sam dogurala do hospitalityja. Nakon toga postala sam tajnica Kiklopa, a onda sam dobila ponudu da budem voditeljica pa direktorica Monte librića, a sad sam glavna organizatorica. Dakle sve funkcije sam prošla. Ni sam bila još jedino PR – kaže.

Između nebrojenih poziva na mobitel objašnjava da je za nju Sajam jedan od zanimljivijih projekata koje poznaje, baš zbog simbioze prodaje i festivalskog dijela, i zbog toga što svake godine pokušava biti drugačiji. Ključna je stvar i to što svi ulaze u sve segmente Sajma, isprepliću se pa se ta energija pretače u kreativnost koju svi gosti osjećaju.

Mauricio Ferlin: Hm, ako govorimo o suštini, ja sam

Ljudi bez kojih ne bi bilo Sajma knjige u Istri, nikad u žiži medijskog interesa, nakratko su zaposjeli pozornicu i sjeli u fotelje rezervirane za prezentatore i frontmane, samo jednom i samo za ovu prigodu. Lovorka Lisičić i Albin Gašparić ni to nisu htjeli učiniti. Zašto? Neka ostane tajna

Olivera Toić, Miodrag Kalčić i Tina Zenzerović

Rea Korani, Iris Mošnja i Mauricio Ferlin

Marko Bolković i Slavica Ćurković

autor imena Sa(n)jam knjige

Funkciju Mauricija Ferlina na Sajmu teško je opisati. On je svugdje i u svemu, ali najviše u onome što se tiče njegova (vizualnog) identiteta. Apsolutno najteži za davanje izjava, Mauro, kada konačno pristane, otkriva čovjeka koji duboko promišlja o svim stvarima, nikako samo o vizualnim aspektima. Nije stoga čudno da je i autor imena Sa(n)jam knjige u Istri, uz što ga vezuje anegdota:

– Prve godine kad sam radio Sajam napravio sam plakat i rekao Magdi da imam dobru ideju za sljedeću godinu, pa joj poslao faksom (još su faksevi bili u diru), to rješenje s »n« u zagradi. Ali Magda je to odmah prepoznala i rekla da to nije slogan, da je to odsad njegovo ime – kaže Mauro.

Koliko je na Sajmu i kako ga on promatra kao insajder?

– Ovo mi je dvanaesta godina. A nakon svih ovih godina jedna od satisfakcija mi je da je ovaj sajam za razliku od drugih događanja pazio na stvari na koje malo tko pazi. Naravno, ima on i svojih ograničenja, poput činjenice da Pula nije metropola, a da sajam ima velike pretenzije, no baš taj disbalans dao mu je priliku da se uspostavi ono što je vrijedno: komunikacija s gostima, da se ljudi ovdje osjećaju dobro, ugodno, da se proba dati važnost pisanoj riječi i piscima... Neka to ne radi uvijek za Sajam, nekad su ti izbori tiši, manje zvone, ali kad sve konačno krene, vidi se ta ravnoteža koja nam je omogućila da u svemu ipak opstane ta jedina ljudska dimenzija.

Miodrag Kalčić: Ja sam svaštar koji poznaje fiziku

Miodrag Kalčić, za one oko njega Kina, najdulje je na Sajmu od svih svojih suradnika, još od daleke 1998. godine. Naziva se pravim veteranom Sajma, no on je odu-

TI I MEDIJSKE PAŽNJE - RADI SA(N)JAM KNJIGE U ISTRI

a je Sajam Sa(n)jam

vijek radio isto: bio urednik kataloga i pisanih materijala.

– U svim tim godinama Sajam se od intimnog i toplog druženja pretvorio u međunarodni festival, pa je možda izgubio od te početne bliskosti, ali definitivno je dobio na kvaliteti – reći će Kina i dodati da je dobro da je dio ekipe stalan, ali i da se ona mijenja, pomlađuje.

O svom poslu kaže da se uvijek trudi da katalog bude drukčiji, ovisno o temi. Ima tema koje su mu bliže pa im se može više posevetiti, a ima i tema koje mora učiti. Te su mu uvijek malo draže, jer ga potiču na nešto novo.

Kako vidi budućnost Sajma?

– Nisam prorok, ali vjerujem da će biti pomaka, što je potrebno, jer knjiga se sama po sebi potiskuje, papir nije više glavni medij, pa stvari treba u tom medijskom smislu mijenjati, pronalaziti nove forme u elektroničkim oblicima.

Lovorka Lisičić: Pravedna sam i stroga

Lovorka, koju malo tko ikada tako zove – uvijek Loli – na Sajmu je jedanaest godina i ona je jedna od onih njegovih tihih veduta koja jako puno zna o gostima Sajma, no od koje se takve stvari ne daju izvući nikakvim sredstvima. Od prve godine na funkciji je izvršne producentice, koordinira dolaske i odlaske gostiju, smještaj, transfere, večere, protokol... Ne bavi se jedino programskim dijelom.

– Kao i u svakoj organizaciji presudni su ljudi, koji su ovdje fenomenalni. To je većinom ekipa koja na svojim pozicijama radi godinama, privatno se odlično slažemo, poslovno funkcioniramo, i to je presudno za organizaciju i pogon bilo kojeg dobrog događanja – kaže Loli.

Zanimljivost inače manje poznata mnogim sudionici-

ma Sajma je da je Loli i glazbena producentica i menadžerica koja surađuje s mnogim pjevačima s naše estrade, poput Borisa Novkovića, Ivane Banfić, Karme, Minee i mnogim drugima.

Rea Korani: Volim dinamičan posao i super funkcioniram pod stresom

Ree, uvijek nasmijane, svi se gosti Sajma rado sjećaju. Lakoćom obavlja brojne zadatke koji se pred nju postavljaju i budućnost joj, ostane li na Sajmu, sigurno donosi velike stvari.

Sedmu je godinu dio manifestacije, počela je kao studentica da bi dogurala do friškog zaposlenja.

– Na Sajmu sam prvo radila kao hostesa, pa na programima, onda sam postala viša hostesa (smijeh), pa su mi prije tri godine prvi put dali ulogu tajnice Kiklopa i voditeljice hospitality službe. Nisam se tada možda najbolje snašla, ali na kraju je sve bilo ok, nije bilo većih kikseva. Prošle godine bila sam koordinatorica programa, da bi ove godine ponovno postala voditeljica hospitalitya i programska koordinatorica.

Što je Rei najbolje kod Sajma?

– To što sam upoznala puno zanimljivih ljudi i što se razvijam osobno i profesionalno, u smislu kulture općenito, ali i načina komuniciranja.

Iris Mošnja: Uuuu, ne znam... Taktična!?

Iris je na Sajmu sedam godina, od čega četiri u prodajnom dijelu, da bi je Slavica Čurković onda pozvala u organizacijski dio ekipe gdje je radila za Monte librić, dok se on nije odvojio od Sajma i postao samostalan festival. Sad radi na Libriću i u organizaciji »velikog brata«. Iris u pravom smislu riječi utjelovljuje utjecaj koji Sajam ima na ljude koji ga rade.

– Stvarno volim ovaj sajam i baš sam si neki dan razmišlja-

la kad sam prolazila hodnikom koliko mi se toga tu izdogađalo, koliko sam upoznala ljudi i u kakvim sam se sve situacijama nalazila. U tih samo 10 sajamskih dana vidiš stvarno brdo ljudi, ima brdo smijeha i zabave, brdo posla, a tu sam se čak i zaljubila, tu sam upoznala svog sadašnjeg dečka – govori kroz smijeh Iris.

Marko Bolković: Što god treba

Marko je na Sajmu od 2007. godine kao vanjski suradnik, a od 2008. je voditelj tehnike. I on svoje viđenje Sajma dijeli s ostalima, kao manifestacije u kojoj organizacijski sudjeluje kolektiv.

– Obzirom na druge projekte u kojima surađujem velika je prednost ovog sajma što imamo slobodu, možemo biti kreativni, dobra je ekipa, smijemo se, ali svatko jako ozbiljno shvaća svoj posao. Izvana to izgleda doista ozbiljno, ali zbog ograničenih resursa sve to zapravo radi mali broj ljudi. Kada bi bilo više para, naravno ideja je koliko hoćeš, za drugačija, bolja ozvučenja, projekcije, svjetlo..., ali bez obzira na to uvijek se trudimo napraviti što više. Meni osobno super je i to što ovdje imam priliku raditi s Maurom Ferlinom i od njega naučiti više o dizajnu prostora i svemu ostalom – kaže Marko.

Olivera Toić: Nježnija nego što izgledam, hahal

Olivera je na Sajmu od 2006. godine, a potekla je iz knjižare Castropola, iz koje je i krenula ideja Sajma. Ona vodi njegov prodajni dio, koji u Puli nikad nije bio u prvom planu.

– Moj prvi sajam bio je kad sam tek dva mjeseca radila u knjižari. Sve mi je bilo novo: i knjige, i taj posao, Pula... U Puli sam bila tek šest mjeseci. Prvo sam bila tajnica prodajnog dijela, a onda već na drugom Sajmu voditeljica, što sam i sada – kaže, a o

svom insajderskom pogledu na Sajam dodaje da ga drugačije nikad i nije gledala.

– Ne znam, teško ga je pogledati iznutra. U tom miksu prodajnog i programskog dijela, u kojem su, naravno, jedan i drugi potrebni, mislim da je prodajni dio malo zapostavljen, ali to je samo moja mala frustracija.

Tina Zenzerović: Smirena s prekiđaćem

Tina je na sajmu četiri godine, ovo joj je godina promjene, jer prije je bila u programskom dijelu, »katica za sve« kako sama kaže, a sad je u prodaji.

I njen pogled iznutra ima jednu malu frustraciju:

– Željela bih da sam češće s druge strane, da imam veću priliku uživati u onome što Sajam nudi.

Albin Gašparić: Umoran

Albin je najšutljiviji član ekipe kad su u pitanju formalne situacije, no bez obzira na to, posjeduje 10-ak odijela, 20-ak kravata i pokoju leptir-mašnu, s čime ga oni koji ga površno poznaju teško mogu povezati, budući da je kao službeni vozač Sajma uglavnom odjeven prilično casual. Jedanaest je godina na Sajmu, a na pitanje kako on vidi sve te ljude, često zvijezde i književne selebritije na zadnjem sjedištu svoga auta, odgovara trećinom haikua:

– I oni su ljudi, ne samo profesori.

Brojni volonteri, podmladak Sajma, prodavači, hostese, nova osoba za odnose s javnošću Andrea Latinović, i mnogi drugi koji čine još tišu okosnicu Sajma ovdje nisu dobili prostor koji bi im po zaslugama pripadao, no ima za to vremena. Uostalom, svi su ovdje pobrojani nekoć krenuli upravo tako: od svoje prve godine na Sajmu, rastući zajedno s njim i dijeleći istu priču sanjača knjiga.